

[Niels Matthiasen.]

kompagnier eller grupper af den ene eller den anden art? Jeg tror, det vil være vanskeligt at animere til iværksættelse af aktiviteter på disse områder, hvis der ikke findes mere klart formulerede regler om det økonomiske grundlag.

Ministeren har vel som vi andre fået en henvendelse fra Falkonercentret, og jeg må da give ministeren helt ret i de betragtninger, han gjorde ved Falkonercentrets 10-årige jubilæum om den indsats, der er gjort på denne scene. Og jeg synes samtidig, der er megen relevans i de betragtninger, Falkonercentret gør i forbindelse med de kulturaftaler, Danmark har sluttet med udlandet. Hvis kulturaftalerne skal blive mere end det stykke papir, ministrene har underskrevet, så må der være bevillinger, der kan gøre aftalerne til realiteter, men det er der ikke plads til i loven.

Den alvorligste mangel i lovforslaget findes i de to paragraffer vedrørende anden teatervirksomhed. Det er først og fremmest de private københavnske teatre og de nye små teatre, disse paragraffer omfatter. Ministeren sagde i sin forelæggelsestale, at han mener, samfundet ikke kan undvære et antal uafhængige teatre, og det er helt rigtigt. Men efterhånden er det nu så som så med uafhængigheden. Tager man f. eks. Det Ny Teater i København, så har man dér landets højeste billetpriser, gennemsnitlig ligger de på omkring 25-30 kr.; det er højst ufolkelige priser, og for en almindelig familie på fire medlemmer vil det sige godt over 100 kr. for en teateraften. Disse gennemsnitspriser er imidlertid ikke resultatet af, at teaterdirektøren vil skrabe så meget til sig som muligt. De er et resultat af det, ministeren sagde i sin forelæggelsestale, at afstanden mellem indtægter og udgifter øges år for år, og kun i særlige tilfælde kan man forvente, at teatervirksomhed kan være en forretning med fortjenstmuligheder.

For at blive ved Det Ny Teater så kalkulerer man dér med en belægning på mellem 55 og 60 pct. for at få regnskabet til at balancere, samtidig med at udgiftsbudgettet ligger på et niveau, der i hvert fald gennemsnitlig er 50 pct. lavere end en landsdelsscenes, som til gengæld kun kalkulerer med en belægningsprocent på ca. 45 og har langt

billigere billetpriser på grund af tilskuddene. I den kommende sæson må Det Ny Teater kalkulere med pris- og lønstigninger, som er pristalsbestemte, på mellem 300.000 kr. og 400.000 kr. Belægningsprocenten skal altså sættes yderligere i vejret, for ifølge lovforslaget vil den støtte, loven yder, kun cirka kunne dække prisstigningerne. Hvis man gav de samme betingelser til de private teatre som til landsdelsscenerne, kunne man nedsætte billetpriserne, man havde mulighed for at engagere det tilstrækkelige personale.

Sandheden er, at den uafhængighed, man taler om for de private teatre, eksisterer ikke. De har ikke mulighed for at lægge et fornuftigt budget, de har ingen kunstnerisk frihed, for de er nødt til at konkurrere om at finde en forhåbentlig solid lystspiltræffer, der har én dekoration så enkel som muligt med så få skuespillere som muligt, så udgifterne bliver minimale. Hvor er den kunstneriske uafhængighed så henne?

Det, jeg har sagt, understreges af den skrivelse, folketingets medlemmer har modtaget fra lederne af Folketeatret, Det Ny Teater og Ungdommens Teater, hvor de siger, at de tre teatre trues af lukning, hvis forslaget til teaterlov vedtages i den foreslåede skikkelse. Hvis folketinget derfor vedtager forslaget i den foreliggende skikkelse, så er det mod bedre vidende, og hvis vi tror, at vi skaber en ordning, der sikrer det antal uafhængige teatre, som ministeren mener at samfundet ikke kan undvære, så er det helt forkert. Det vil af begge grunde være i strid med sagligheden og med folketingets værdighed.

Jeg må sige, at det er uheldigt, at de samme to paragraffer omfatter både de store private teatre og de nye små teatre. En række forskellige teatre, gruppeteatre, debatteatre, centerteatre og andre, som har bragt noget nyt ind i dansk teaterliv, noget, som kan blive en ny udtryksform, må placeres på en bedre og mere klar måde, sådan at de kan støttes progressivt, stigende med den interesse, de vækker, og stigende med den indflydelse, de har i kraft af deres talent.

Det er anført i bemærkningerne, at de små teatres støttebehov er helt anderledes end de private teatres, og at der må sikres dem en sådan støtte, at de kan leve, og at